

แยก ย ย

หมายถึง แยก แค คือผู้มาเยือน

ย

สมาคมจีนแค โ สมาคมแห่งแรกในไทยโ เมื่อ พ.ศ. 29/11/2007 - 14:28. ย ย ภูมิหลัง-ประวัติศาสตร์ ชาวฮากกา ภูษาฎโบบ จีนแคเมืองจีน กับจีนแคในเมืองไทย นั้น มีความแตกต่างกันหลายประการ ซึ่งมีหลายสาเหตุที่ทำให้เป็นเช่นนั้น แต่ประเด็นบางอย่าง ก็ได้สืบทอดกันมาไม่ขาดสาย แม้จะไม่หรือหว่า แต่ก็ยังคงเดิมอยู่ที่ช่วยกันรักษาความภาคภูมิใจต่อมาคำว่า โ จีนแคโ ต้องให้ความหมายเพื่อเข้าใจเล็กน้อย คำว่า โ แคโ ตรงกับคำว่า โ เคอโ ในภาษาจีนกลาง แปลว่าแขกหรือผู้มาเยือน ซึ่งความหมายนี้มีพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ที่เล่าต่อกันมาหลายชั่วคน เหตุที่เรียกว่า โ แยกโ นั้น เป็นคำที่ชาวพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน ใช้เรียกคนจีนที่ลงมาอาศัยอยู่ทางใต้

ย

ภูเก็ตออกเสียง [kh@ʔ1]

[เทียบเสียง](#) khaeky (khae)

ย ต้องขอท้าวความเดิมว่า ในสมัยก่อนที่ราชวงศ์อันจะแตกนั้น คนจีนแทบจะไม่ได้อยู่ในเขตตอนใต้ของแม่น้ำแยงซีเกียง เลยปล่อยให้แยก โ พวกฮวนโ อันหมายถึง ชนชาติส่วนน้อย เช่นพวกจ้วง ไต เวียดนาม และอื่นๆ อาศัยอยู่ ดั้งนั้นทางราชการจีนในเวลานั้น จึงถือเอาสถานที่ห่างไกลเช่นนั้นเป็นที่สำหรับเนรเทศชาวโ อันโ ที่มีความผิด หรือไม่ก็พวกกบฏ ที่ต้องการส่งสมกำลังต่อต้านราชวงศ์ ก็หลบมาอยู่ในบริเวณนี้ และพวกที่หนีการรังแกของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองที่ทุจริต คอจริตนาทาเร็น ก็เช่นเดียวกันเนื่องจากความรักอิสระภาพ ดังจะเห็นได้จากการที่ในประวัติศาสตร์จีนต่อมา จะมีการละสมกำลังของกบฏ ทางตอนใต้เพื่อยกกำลังไปตีเมืองหลวงที่ฉางอันบ้าง ไคฟงบ้าง ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เอง คนที่เป็นชนชาติส่วนน้อยต่างๆ จึงเรียกคนจีนที่อพยพลงมาที่นั่นว่า โ เคอโ หรือ โ แคโ อันเป็นการเรียกคนแปลกหน้า แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปคำนี้ก็เลื่อนๆ ความหมายเดิมไป กลายเป็นคำที่ใช้เรียกคนจีน กลุ่มหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในมณฑลกลางตุงคาบเกี่ยวมณฑลสกุเกี้ยน ซึ่งมีภาษาและวัฒนธรรมบางอย่างในการดำเนินชีวิตเป็นของตนเอง แต่พวกจีนแค กลับเรียกตัวเองว่า โ ฮากกาโ ซึ่งก็มีความหมายเช่นเดียวกัน การกระจายของชาวจีนแคไปอยู่ตามที่ต่าง ๆ ทำให้จีนแคแยกออกเป็นสองกลุ่ม ง่าย ๆ คือ แคเล็ก กับแคตื่น

แคเล็ก หมายถึง จีนแคที่อยู่ในบริเวณที่อื่น ๆ และเป็นชนกลุ่มน้อยในชุมชนอื่น ซึ่งก็มีความผิดแผกทางด้านภาษาที่ใช้บ้าง แต่ก็รู้ว่าเป็นจีนแคอยู่ สังเกตได้จากอาชีพจีนแค่นั้น จะมีความชำนาญในอาชีพทำเครื่องหยาบ เครื่องเงิน ทอง เครื่องหนังต่างๆ เช่น รองเท้า ซึ่งบางอย่างมีความชำนาญ ที่ถ่ายทอดต่อกันมาไม่มีใครสู้ได้ ความรักอิสระภาพ ไม่ยอมอยู่ให้ใครรังแกของจีนแค่นั้นยังคงแสดงให้เห็นอยู่ต่อมาเป็นระยะๆ แม้จะเป็นพวกที่รักความสงบ นักปฏิวัติที่สำคัญของเมืองจีนอย่างท่านซุนยัตเซ็น หรือ ซุนจงชัน โ บิดาของประเทศจีนยุคใหม่โ ท่านเย่เจี้ยนอิง อดีตรัฐมนตรี กลาโหม และประธานสภาประชาชน ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ก็เป็นแคเหมือนกัน อยากทำความเข้าใจในที่นี้ว่า คำว่าจีนแค แคจิ๋ว สกเกี้ยนหรือ ไหหล่านั้นไม่ได้หมายถึงแคสถานที่ หรือชื่อแคแค่นั้น แต่มีความหมายมากกว่านั้น เพราะวิถีชีวิตในสังคมจีนนั้น จะมีการอยู่รวมกลุ่มกัน เป็นหมู่บ้าน เป็นเมืองซึ่งมีอาณาเขตพอสมควร คนที่อยู่ในชุมชนเหล่านั้น ไม่ว่าจะมีความเชื่ออะไรก็ตาม จะต้องให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านการอยู่กินประจำวัน มีการแบ่งงานในความรับผิดชอบ ไม่ว่าจะด้านอาชีพ การรักษาปลอดภัยของชุมชน การเสียภาษี การใช้น้ำชลประทาน ตลอดจน การปันส่วนเครื่องอุปโภคบริโภคในยามจำเป็น เพราะคงเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า เมืองจีนในสมัยนั้นความแร้นแค้นมีอยู่มาก และสงครามก็เกิดบ่อยเหลือเกิน ชุมชนจีนแบบนี้เอง เป็นที่มาของคำว่าจีนแคแคจิ๋ว จีนแค ไหหล่าดังกล่าว ซึ่งภาษาทางด้านสังคมวิทยา ก็กล่าวว่ามีลักษณะที่เรียกว่า โ Clansโ หรือจีนว่า โ จูโ ซึ่งต่างจากระบบ โ วรรณะโ ของอินเดีย แต่ก็มีเป้าหมายไม่ต่างกันนัก ในด้านการสร้างความปลอดภัยแก่สมาชิกชุมชน สภาพทางสังคม หนึ่งเรื่องที่ติดตัวชาวจีนที่เดินทางออกมาจากแผ่นดินแม่ มาแสวงหาทางออกของชีวิต คนจีนโพ้นทะเลเหล่านั้นก็อดไม่ได้ที่จะไปรวมกลุ่มกันขึ้นมา ฟังพาทอาศัยกันในรูปแบบที่เคยเป็นมา ในเมืองไทยเอง จะเห็นสิ่งเหล่านี้ได้ชัดเจนจากบรรดาสมาคมชาวจีน ที่อยู่นับร้อยสมาคม จีนแคเองก็เหมือน คนจีนอื่น ๆ โดยเฉพาะชาวจีนตอนใต้ ที่อพยพออกจากเมืองแม่ มายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ชาวจีนแค่นั้น อาชีพหลักตอนที่อยู่เมืองจีนนั้นก็คือการเกษตรกรรม เพราะดินแดนที่จีนแคอาศัยอยู่นั้น อยู่ในหุบเขาตอนต้นแม่น้ำ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับพวกแคจิ๋ว ซึ่งอยู่ปลายแม่น้ำติดฝั่งมหาสมุทร แล้วย่อมไม่อาจแข่งขันความสามารถทางการค้า กับเขาได้ ส่วนความชำนาญเฉพาะอย่างนั้นก็ดูพวกตอนเหนือที่เก่งเรื่องทำเหมืองไม่ได้อีก ฉะนั้นจึงพบว่า อาชีพของจีนแครุ่นแรก ๆ ที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทย จึงมักเป็นกรรมกรตามท่าเรือเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ต่อมาเมื่อจีนแคที่เป็นพวกมีความรู้ขึ้นมา เช่นพวกหมอยา หรือพวกช่างฝีมือ ที่เคยผ่านโรงเรียนมาบ้าง เดินทางเข้ามา ก็ทำให้มีคนหลายอาชีพมากขึ้น เพราะว่ามันตามจริงเมืองเหมยนั้นก็ได้ชื่อว่าเป็นเมือง การศึกษาที่สำคัญเมืองหนึ่งของกวางตุ้ง และคนจีนแคเองนั้น ก็เป็นนักศึกษาหาความรู้ที่เก่งคนหนึ่ง แต่ก็มักจะมุ่งเป็นขุนนางจอหงวน หรือชิงไฉกัน จึงไม่เก่งการค้าเท่าที่ควร

ในวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2451 ชาวจีนแคกลุ่มหนึ่ง ที่ทำธุรกิจในเมืองไทย 30 คน ได้เข้าร่วมลงลายมือชื่อเพื่อทำหนังสือยื่นต่อพระยาสุโขทัยวินิต เพื่อขอตั้งสโมสรการค้า อย่างเป็นทางการ โดยขอให้พระยาสุโขทัยวินิตเป็นผู้อุปถัมภ์ และบำรุงสมาคม เมื่อได้รับหนังสือแล้ว พระยาสุโขทัยวินิตได้นำเรื่องขึ้นกราบบังคม

ทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพิจารณาโดยได้เสนอความเห็นไว้ พวกชาติอื่น ๆ คอยดูพวกและอยู่เหมือนกัน ถ้าเป็นการเรียบร้อย ก็จะไม่เอาอย่างบ้างใด ในการยื่นหนังสือครั้งนี้ กลุ่มที่ขอตั้งได้แสดงตัวยืนยันความบริสุทธิ์ใจ โดยทำหนังสือว่า ได้เลิกประพฤติตัวเป็นอั้งยี่เด็ดขาด และให้เจ้าหน้าที่กองตระเวนไปเก็บเครื่องสัญญาณต่างๆ ที่มีอยู่ในที่ประชุมให้หมด ซึ่งทำให้สมเด็จพระกรมหลวงดำรงราชานุภาพ (ขณะนั้น) เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ทรงพิจารณาเป็นควรให้ตั้งสมาคมได้ เพราะการเสนอนั้น ไม่ขัดต่อกฎหมาย โดยมีเงื่อนไขว่าให้ตั้งเฉพาะที่กรุงเทพฯ และให้มีสมาชิกที่เป็นจีนและจากเมืองจีน และบุตรจีนเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เอง สโมสรจีนแห่งแรกจึงได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2451 โดยใช้ชื่อว่า โ สโมสรจีนกรุงเทพฯ โ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย และรัฐบาลรับรองอย่างเป็นทางการ ต่อมาเมื่อเกิดปัญหาที่ปีบรัด โ ยิวแห่งบูรพทิศโ ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทำให้บทบาทของสมาคมการค้าจีนต่าง ๆ ชบเซาลงไป และสมาคมจีน ต้องหันมาดำเนินงานในด้านสังคมสงเคราะห์เพื่อให้อดคล้องกับกฎหมาย และไม่ถูกทางการเพ่งเล็ง ทำให้ความสัมพันธ์กับรัฐบาลเป็นไปโดยปกติ สมาคมจีนและแห่งประเทศไทย ซึ่งมีนายเซียวเติงกี เป็นนายกสมาคมคนแรกได้ดำเนินงานมาด้วยดีนับได้จนถึงทุกวันนี้ก็ 50 ปี (นับแบบจีน) สำหรับผู้ก่อตั้งสมาคมรุ่นแรกๆ ที่มีชื่อเสียงก็ได้แก่ต้นตระกูลลำซำ ต้นตระกูลห่านใต้ฟ้า เป็นต้น

สิ่งที่น่าภาคภูมิใจของสมาคมจีนและก็คือ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จมาเยือนสมาคม ซึ่งถือเป็นเกียรติยศ ที่สมาคมได้รับมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ งานหลักของสมาคมจีนและนั้น คุณเด็กโหว ผู้จัดการสมาคมที่เป็นติดต่อกันมานานถึง 26 ปี เปิดเผยว่า เป็นงานสังคมสงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิก โดยมีตั้งอยู่ที่ทำการของสมาคมหลังโรงพยาบาลนครเทียนกั๋วเทียน โรงเรียนจีนเตอะ โรงพยาบาลจงจินต์ อยู่ที่หัวลำโพง โรงเรียนจีนเตอะนั้นเปิดสอนภาษาจีนกลาง ปัจจุบันมีนักเรียน 400 กว่าคน โดยสมาชิกที่ส่งลูกหลานเข้ามาเรียนจะได้ลดค่าเล่าเรียนแต่ก็รับเด็กทั่วไปด้วยไม่จำเพาะเฉพาะสมาชิก ส่วนโรงพยาบาลนั้นสมาชิกสมาคม จะได้รับการลดค่ารักษา 20 % ของค่ารักษาปกติ นอกจากนั้นยังมีบริการจ่ายยาฟรีแก่ผู้คนที่ทั่วไป ไม่เลือกว่าจะเป็นใครอีกด้วย ในด้านสังคม ทีมกีฬาฟุตบอลของสมาคม ก็เคยมีชื่อเสียงเป็นที่ติดปากของแฟนฟุตบอลมานานแล้ว คือทีม โ หวีฝ่อโ (แปลว่ารักสันติภาพ) ซึ่งภายหลังเปลี่ยนมาใช้ชื่อสมาคม ฮากกา แทนคุณเด็กโหว ให้คำชี้แจงถึงการเปลี่ยนชื่อสมาคมจีนและ เป็นสมาคมฮากกาแห่งประเทศไทยว่า

โ คำว่าจีนและนี้ รู้จักกันแค่เมืองไทย ในโลกนี้ที่ไหนไหนก็เรียกว่าฮากกากันทั้งนั้น แม้ฝรั่งก็เรียกว่าฮากกา ก็เลยเปลี่ยนชื่อให้เข้าใจกันเวลาทำกิจกรรมอะไร ปัจจุบันสมาชิกของสมาคมฮากกาเข้ามาเนื่องจากสมาคมต่าง ๆ จังหวัดนั้นเดิมที่เป็นสาขาของสมาคมของกรุงเทพฯ ภายหลังได้แยกออกไปตั้งเป็นสมาคมฮากกาของแต่ละจังหวัด ซึ่งสมาคมต่างจังหวัดที่ใหญ่มากที่สุดก็ตั้งตรง เบตง หาดใหญ่ พิษณุโลก และอื่นๆ ทั่วทุกภาคของประเทศ การเป็นสมาชิกของสมาคมนั้น ต้องเสียค่าสมาชิกคนละ 400-500 บาทต่อปี แต่กรรมการต้องเสียมากหน่อยคือ เดือนละ 3,500 บาท ต่อเดือน โดยเฉพาะประธานกิตติมศักดิ์ซึ่งช่วยงานของสมาคมมาโดยตลอด อย่างคุณเกียรติ คุณจรรยาสมร วัธนเวคิน นั้นนับได้ว่ามีส่วนช่วยงานของสมาคมด้วยดี นอกเหนือจากการดำเนินงานด้านในประเทศแล้ว สมาคมฮากกายังมีการติดต่อกับ สมาคมฮากกาในต่างประเทศทุกมุมโลก ไม่ว่าในอินเดีย ได้หวัน ญี่ปุ่น สหรัฐฯ นับพันเดินทางมาชุมนุมกัน นับได้ว่าเป็นการชุมนุมของจีนโพ้นทะเล ครั้งใหญ่ในเมืองไทยอีกครั้งหนึ่ง เหมือนกับที่สมาคมแต่ทั่วโลก จัดในกรุงเทพฯ ในเวลาใกล้เคียงกัน แม้ว่าเมื่อเปรียบเทียบกับความยิ่งใหญ่ของสมาชิกแล้ว กลุ่มแต่จิวจะมากกว่า แต่อย่างน้อยก็แสดงให้เห็นความสำคัญ และสามัคคีของชาวจีนและหรือ โ ฮากกาโ โดยเฉพาะในเมืองไทย แน่นนอนว่าการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม เพื่อทำการช่วยเหลือซึ่งกัน และกันตามธรรมเนียม ตั้งแต่ครั้งอพยพมาจากเมืองจีนนานมาแล้วเช่นนี้ เป็นสิ่งที่มีความหมายให้ชุมนุมเล็ก ๆ ซึ่งเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ของเมืองไทยได้เป็นที่พึ่งของสมาชิก แม้ว่าปัจจุบันคน จีนรุ่นหลังจะกลายเป็นไทยกันหมดแล้ว แต่ [ธรรมเนียม](#)เก่าแก่เหล่านี้ [ก็ยัง](#)มีบทบาทที่จะดำเนินต่อไปอยู่ และคงจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบให้เหมาะสมกับสภาพต่อไปในอนาคต

ย
ธีรวิทย์ สวัสดิบุตร
ข้อมูลจากหนังสือ

"คนจีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร" หน้า 110-112
คัดลอกมาจาก หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยหัวเลี้ยวเฉลิมพระเกียรติ <http://cul.hcu.ac.th/chinakax.htm>

ย
<http://hakkapeople.com/node/65>

ย
***
หมายเหตุผู้เก็
หมายเหตุ มทศ.
พจนานุกรมภาษากันจูเก็
วัฒนธรรม2วัฒนธรรม [ภาษาสื่อสาร](#)